

Nejvečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 53. — ŠTEV. 53.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, MONDAY, MARCH 5, 1928. — PONDELJEK, 5. MARCA 1928.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Mussolini je zapretil Avstriji.

ITALIJANSKI DIKTATOR NE TRPI NOBENEGA VMEŠAVANJA

Mussolini je osvaril Avstrijo ter smešil polnomoč Lige. — Pravi, da ne bo trpel nobenega inozemskega vmešavanja v fašistovsko politiko na Tirolskem.

RIM, Italija, 4. marca. — Ministrski predsednik Mussolini je včeraj odločno branil politiko fašistovskega režima v italijanski Tirolski ter jasno ponovil italijansko stališče, da je administracija okraja zadeva notranje politike in da ne bo trpel nobenega vmešavanja kake inozemske vlade.

Ko je podal dolgo pričakovani odgovor na izvajanja avstrijskega kancelarja Seipela, je branil fašistovsko potrežljivost in skrbnost v administraciji južne Tirolske, v kateri se nahaja močna, nemški govoreča manjšina.

Izdal je svarilo, da bo petnajst nemških listov, izhajajočih tam, sumarično zatrtili v slučaju obnovljenja "neznosnega vmešavanja" od strani Avstrije ali katerekoli strani izven meja Italije.

"—Država, ki rešpektira samo sebe, ne more trpeti zunanjega vmešavanja, — je rekel italijanski ministrski predsednik. — Mr. Fuller, governer Massachusettsa, nam je nudil sijajen vzgled tega stališča.

— Cas je za izjavo, da bodo imeli insoletni govor, podla podtikavanja in prostaška žaljenja odišole en rezultat, — da se namreč pospeši pokret fašistovskega vizirja ter odpri prepad med obema sedanima narodoma.

— V kolikor je v naši moči, želimo biti prijatelji nemškega sveta, kateremu priznavamo dobre lastnosti ter cenimo njegove prispevke k človeški civilizaciji, a pod edinim pogojem, da se ne sme niti medlo dvomiti o naši varnosti, namreč o varnosti 42,000,000 Italijanov.

Ministrski predsednik je imel svoj nagovor v poslanski zbornici. Bil je viharno pozdravljen.

Vse govorice, da se predloži vprašanje "manjšin" Ligi narodov, so bedastoča, — je izjavil Mussolini. Dostavil je, da bi zašla Zeneva v takem slučaju v labirint, iz katerega bi ne mogla nikdar več priti.

Ta pripomba je povzročila nekaj smeha, in Mussolini je ponovil:

— Liga narodov? Zeneva? Kakšno upanje!

V odgovor na protest v avstrijskem parlamentu proti zločinskemu poštopanju z nemško govorečimi prebivalci južne Tirolske je rekel Mussolini, da so vsa poročila o "sistemih tiranstva, o mučenju bratov in klanju naroda od strani barbarskega fašistovskega diktatorstva, "superlativno" smešna."

— Mi nismo učenci Avstrije, ki je celo stoletje polnila dežele polovice Evrope s krvniki, polnila ječe z mučeniki ter gradila vseporvod vislice.

Deček ubil mater, ko je čistil star revolver.

DANBURY, Conn., 4. marca. — Petnajstletni Earl Haviland mlajši je sedel na stopnjicah družinske hiše v bližini Newtowna včeraj predpolne ter čistil svoj star revolver. Njegova mati, Mrs. Earl Haviland, stara 45 let, je stačila več čevljev vstran ter ga opazovala. Starinsko orožje je bilo nabasano.

Naenkrat, — deček sam ne ve, kako se je zgodilo, — se je revolver sprošil. Krogla je zadela Mrs. Haviland v desno ramo ter prebihačilo.

Nikogar drugega ni bilo doma, razven mlajšega desetletnega brata. Earl je skušal ustaviti tok krvi. Ka pa tega ni mogel, je telefoniral nekemu sosedu, ki je poklical dr. Edwarda Kingmana, zdravniškega preglednika.

Mrs. Haviland je bila že mrtva, ko je prišel zdravnik.

Nikake obdolžitve niso dvignili proti dečku, ker sta bila tako zdravnik kot državni policist, ki je prišel pozneje do prepričanja, da je bilo streljanje povsem slučajno.

Laboratorijski na kolesih.

BUDIMEPSTA, Madžarska, 4. marca. — Treba bo najglobokejši in najbolj temne skravnosti, da se povleče za nos novo avtomobilsko sekcijo madžarskega policije. Motorizirana policijska sekcija vključuje potujoče laboratorije, popolnoma opremljene z vsem potrebnim, kar jih poznata moderna policijska veda.

Avtomobil je prostoren in nagnjen v njem bodo pohiteli prvovrstni izvedevalci glede zločinov, zdravni

NOVI UMORI SE OBETAJO V PREMOGOVNEM OZEMLJU

Dvanajst nadaljnih mož je baje zaznamovanih za smrt. — Vstaši pravijo, da žive premogarji v vazalstvu. — Kontraktni kopači priganjajo svoje delavce. — Središče boja.

PITTSTON, Pa., 4. marca. — Mrko zrocje premogarji v tem severnem središču antracitnih premogarskih polja hodijo naokrog ter šepečajo med seboj. Railroad Street, kjer žive Italijani v borgih lesnih hišah, je zapuščen, kakor hitro se stemni.

Starje voditelji so bili ubiti v zadnjih par tednih. Peti pa je preživel s tremi ranami v glavi. Ena med žrtvami je bil okrajni organizator, ostali pa so bili vstaški voditelji, ki se boro proti kontraktenu sistem kopanja premoga, o katerem trdijo, da je spravil nadne premogarje na stališče vedajnih tlačanov.

Včeraj se je postal komitej iz rova št. 6, ki je last Pennsylvania Coal Co. (središča zadrg) z antracitnim spravnim svetom v Scrantonu, da skuša preprečiti nadaljnja nasilja.

Dogovorili so se, da bo rov št. 6, ki je bil zaprt 1. januarja, zopet otvoren za trideset dni in da bodo skušali med tem časom unijiski voditelji in kompanija uveljaviti dogovor glede večjega števila spornejših točk.

Nikaka tajnost ni, da je povzročil izbruh v Pittston veliko vzmetenje med delodajalcem po vsem severnem antracitnem okraju, v katerem je zaposlenih kakih 60 tisoč premogarjev.

Čeprav je bila javanaugh agitacija proti kontraktenu kopaju premoga omejena na en rov, je nudila celo industrija trdega premoga vir splošnega nezadovoljstva.

Tako kompanija kot unijski uradniki upajo omejiti nerede z zopetnim otvorenjem rova št. 6. Možje na cesti pa dvomijo o tem.

Starje može so mrtvi in ducati, — je baje zaznamovanih za smrt. Dva teh, kontraktorja, sta pobegnila, drugi so se pa obdali s telesnimi stražniki.

Sedaj, ko je vojna pričela, se je zmedeo resnična vprašanja, ki pridejo pri tem vstopet. Za protestom proti kontraktenu kopaju leže stare ljubosumnosti, depresija v industriji in nesrečno geološko dejstvo. — Tenak premog.

Kontraktenu sistem kopanja premoga je v rabi v večji ali manjši meri pri teh antracitnih delodajalcih v tem okraju.

Na temelju tega, kar lahko imenujemo "staro" metodo, dela en premogar s pomočjo enega delavca v eni kamri ali prostoru. Plaćan je po svojem proizvodu in izroči svojemu delavcu gotov del svojega zasluzka.

Delodajalci trdijo, da prihranijo tam, kjer je premogovna žila tenka ali neenaka, od 50 centov do enega dolarja pri toni potom te metode in da, napravijo kontraktenu premogarji in delavec več kot pa bi neodvisno.

Prihrani se jim zadrege neprestane zopetne ureditve plač, ki se pojavijo iz različne debelosti premoga in drugih abnormalnosti.

Vedo vnaprej, koliko jih bo stalnih premog ter pravijo, da dobne premog v boljši obliki.

Neodvisni premogarji dvigajojo obdolžitve, da priganjajo številni kontraktorji svoje ljudi in tako naprej.

Avtomobil je prostoren in nagnjen v njem bodo pohiteli prvovrstni izvedevalci glede zločinov, zdravni

OČE UTOPILO DVA SINOVNA

George Chisholm je pričoval, kako je utopil svoja dva sinova. Mlada dečka sta šla v smrt s smehljajem na ustih. — Preveč jih je bilo, da bi jih prehranil, je reklo oče.

CHICAGO, Ill., 4. marca. — George Chisholm, star 32 let in kanadski vojni veteran, je včeraj priznal umor svojih dveh otrok, George ter Edgarja, kajih triplja so pogrenili iz Indiana Harbor kanala. Policijski načelnik Regan je slišal, da se pogreša dva Chisholmova sinova. Odvedel je Chisholma z njegovega doma v policijski glavnini stan včeraj zjutraj ter pričel s strogin zaslišanjem, ki se je končalo s priznanjem.

Prišlo je na dan, da je živel Chisholm z neko Mrs. Helen Lawrence, ki je imela svoje lastne otroke. Ta ženska, je trdila, ga je nepristojno zbadala radi številnih otrok v družini, katere je bilo treba nasiliti iz pičlega zasluka.

Chisholm livar po poklicu, je pretočil obilo solza, ko je pripravil strašno povest o neusmiljeni zaroti, ki je poslala v smrt njegova dva dečka.

— Bilo je na večer 6. februarja, — je pričel Chisholm, — ko sem prisel domov ob poslednjih zvezdih.

Sklenil sem se iznebiti radi nje svojih dveh sinov in reklo sem jima, naj obleceta sukuji ter odideta z menom.

Kanal je le en blok in pol od hiše in tjakaj, kjer grade nov večik pomol, sem ju povedel.

— Ko smo prišli na pomol, sem ju vprašal, če želite videti svojo staro mater v Angliji. — Vidite, načelnik, onadvina nista vedela, da je starata mati mrtva in raditega sta vedno govorila o njej. Oba sta je skočila iz aeroplana iz višine 1400 čevljev. Več tisoč gledalcev je bilo vrtelo tragedijo. Burns je bil polnokrven Cherokee Indijanec.

Chisholm je povedal policiji, da je prišel pred dveimi leti iz Canada s svojimi tremi sinovi, Georgem in Robertom, ki sta bila dvojčka ter Edgarjem, ki je bil več let eno leto mlajši. V Montrealu je spoznal Mrs. Lawrence.

— Zakaj ste ubili svoja lastna otroka? — je vprašal Regan.

— Sedem nas je bilo in jaz nisem zaslužil dovolj denarja v calumetski topilnici, kjer sem bil zaposten.

— Ne morem razumeti, kako sem mogel steriti tako strašno način. Mislim, da sem bil blazen.

Mrs. Lawrence je bila skrajno redkobesedna. Rekla je, da ji je Chisholm reklo, da je poslal fantički sorodnik v Canado. To je bil stokal.

— Ne morem razumeti, kako sem mogel steriti tako strašno način. Mislim, da sem bil blazen.

— Sedem nas je bilo in jaz nisem zaslužil dovolj denarja v calumetski topilnici, kjer sem bio ostala skupina tukaj preko noči in da bo naslednjega dne nadaljevala svoj polet.

LOS ANGELES PRESTALA VIHAR

Zračna križarka Los Angeles je dobro prenesla vihar, ki je divjal tekom pristanja v Lakehurst. Potovanje v Panama in nazaj je bilo popolnoma uspešno.

LAKEHURST, N. J., 4. marca. — Poveljnik zračne križarke Los Angeles, ki se je vrnila z uspešnega poleta v Panamski kanal, C. E. Rosendahl, je bil včeraj zopet na delu ter pregledal velikansko vodljivo zračno križarko, da najde možne poškodbe, katere je eventualno dobila v nenadnem snežnem viharju, ki jo je pretresal predno jo je bilo mogoče spraviti na varno.

— Ladja je v dovršenem stanju, — je reklo poveljnik Rosendahl.

— Le en kabel se je nekliko omakal, a to ni nicesar neobičajnega.

— Potovanje v Panamo smatram za popolnoma uspešno, — je dostačil Rosendahl. — Prelepel smo pričakovalo od njih Etine težkočo, na katere smo zadele, so se pojavitve pri odletu in pristanju. To je bilo nekliko nerodno. Izgubili smo moralni par ur, a kaj je par ur pri takem dolgem potovanju. Oceanki parniki morajo trošiti čas pri čakanju na plimo.

Poveljnik je reklo, da je bil v zli krog ene ure ponori 20. februarja s postajo tukaj in bugarja gorenča žensko na cesti pri kakovitro je bil obveščen, da je Bernardsville. Bila je Margaret Brown, lisočji farmer iz New Jerseyja, njegova žena in njegov Šofer Jim Murdoch so opazili.

Poveljnik je reklo, da je bil v zli krog ene ure ponori 20. februarja s postajo tukaj in bugarja gorenča žensko na cesti pri kakovitro je bil obveščen, da je Bernardsville. Bila je Margaret Brown, lisočji farmer iz New Jerseyja, njegova žena in njegov Šofer Jim Murdoch so opazili.

Margaret Brown je poznala ženega moča, katerega iščelo sedaj kot njenega morilca. — Mirna governanta je šla srečno v svojo strašno smrt.

Eno Campbelli, lisočji farmer iz New Jerseyja, njegova žena in njegov Šofer Jim Murdoch so opazili.

Margaret Brown je bila nežna, prijazna in koristna ženska. Ustvarila si je svoje lastno življenje iz skoro nicesar in si prihranila skoraj sedem tisoč dolarjev. Vrjetno je, da je, čeprav nezavestno, že želela ljubiti primerjega moča. Denar in ljubezen sta kemični sili, ki združujeta življenje, dočim so denar, pohlep in strah ponavadi sile, ki lovedejo do umora.

Zakonska Campbell sta odšla v Morristown, da prezivita tam minen večer v družbi prijateljev ter Edwardinu Murdocku, nai se vrne po deseti uri. Pot iz Bernardsvilla v Morristown je dolga približno sedem milij in tam je našla skupino gorenčev telo ženske.

Razkrita je bila tragedija, ki se sedaj ni pojasnjena ter mogoče tudi nikdar ne bo, čeprav zasledujejo oblasti nekega dr. Clementa, kot domnevanega morilca Miss Margaret Brown.

Mrs. Lindbergh na poti v Detroit.

BUFFALO, N. Y., 4. marca. — Mrs. Evangeline L. Lindbergh, je na poletu iz Bostonia v Detroit pričela včeraj popolne ob polpetih na tukašnjem zračnem pristanu.

Kmalu potem, ko je pristal aeroplanski plan s tremi motorji, je izjavil potnik, ki je skrbel za redkobesedna. Rekla je, da je pričela včeraj popolne ob polpetih na tukašnjem zračnem pristan

GLAS NARODA

(SLOVENSKE DAIJEK)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Shimer, president. Louis Benesch, treasurer.
Place of business of the corporation and address of above offices:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

<i>Issued Every Day Except Sundays and Holidays.</i>	
<i>For one year</i>	<i>For New York or one year \$7.00</i>
<i>In Canada</i>	<i>To post office \$5.00</i>
<i>For post office</i>	<i>For one year \$3.50</i>
<i>For one year</i>	<i>For one year \$5.00</i>
<i>For one year</i>	<i>For one year \$7.00</i>
<i>For one year</i>	<i>For one year \$1.50</i>
<i>Subscription Yearly \$6.00.</i>	<i>For one year \$3.50</i>

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izaja vseki dan izvenčni redaj in pravljivo. Dopis bres podpis in osebnosti se ne pribljujejo. Denar naj se blagovoli posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznam, da hitroj najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2976.

RESNICA O NICARAGVI

V petek se je v zveznem senatu zopet vršila debata glede Nicaragve in ameriške okupacije.

Sonator Dell, ki zastopa državo Washington, ter se je že ponovno izkazal kot odločni nasprotnik ameriškega imperijalizma, je zahteval, naj ameriška vlada takoj odpokliče svoje vojaštvo iz Nicaragve.

Dokazal je, da ne ščitijo ameriški vojaki v Nicaragvi ameriških življenj in ameriške lastnine, ampak da so tam edinole zato, ker so v nevarnosti privatni interesi nekaterih koncesionarjev.

Posadka bi bila lahko že zdavnaj doma. Da je še vedno tam, je krivda senata, ker noče objaviti vse resnice glede Nicaragve.

To je bila precej težka obdolžitev, na katero je bilo treba odgovoriti.

In odgovoril je nanjo senator Borah, predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve.

Izjavil je, da so očitki, naperjeni proti senatu, nerensni in neupravičeni.

V dokaz svoje trditve je prečital Borah oficijelna poročila ameriških generalov, kateri so štacijonirani v Nicaragvi.

Ta poročila so pa dokazala baš nasprotno, kar je hotel Borah dokazati.

Iz teh uradnih dokumentov je namreč razvidno, da ni Sandino nikak bandit, ki se je postavil na celo tolpetov in delamurznežev, pač pa, da ima Sandino za seboj pretežno večino nicaraškega naroda.

Tako je naprimer general Lane sporočil senatorju Borahu:

"Če bi danes zapustile ameriške čete Nicaragvo, bi že jutri vkorakal v glavno mesto general Augustino Sandino ter se polastil vlade."

Admiral Latimer je obdolžil Sandina, da je napadel neko ameriško naselbino ter dal s tem povod za prodiranje. Istočasno je pa dostavil, da je Sandino v Nicaragvi najbolj pouoren človek in da bi bil pri svobodnih volitvah najbrž izvoljen za predsednika nicaraške republike.

To je pa baš tisto, kar vedno zatrjujejo nasprotniki ameriškega imperijalizma, namreč, da se ves nicaraški narod upira ameriški nadvladi ter da smatra ameriške vojake za vsiljive.

Sandino ni nikak bandit, pač pa nikaraški patriot, ki skuša braniti svojo domovino proti tujezemskim izkorisťevalecem.

MUSSOLINIEVA PRETNJE

Italijanski diktator Mussolini se je zopet razčerplil. Topot se je spravil na Avstrijo ter rekel, da bo z dejanji naučil pokorsčine, če besede ne bodo zaledle.

Toda zaenkrat bo najbrž le pri pretnjah ostalo.

Slošna evropska situacija je precej zapletena, položaj na Balkanu je pa tako napet, da ima vsaka neprimitljena beseda lahko usodepolne posledice.

Če pa enkrat na Balkanu vzplami, ni več daleč do evropskega oziroma do svetovnega požara.

Liga narodov to prav dobro ve in je na to tudi možnosti pripravljen.

Mussolinijev odgovor na izjave v avstrijskem parlamentu je bil tak kakoršnega so vsi pričakovali.

Gladko je utajil vse, da se godi Nemcem na Tirolske in kake krvice ter dostavil, da bo vdejstvil svoje pretuje, če čunajski parlamentarci ne bodo mirovali.

Toda tajenje ne bo dočasi pomagalo.

Krivice, prizadete Nemcem v Južnem Tirolu in Slovenijo na Krasu in v Primorju, so tako grozne, da krive do mrač.

BYRDOV AEROPLAN

Na sliki vidite aeroplana, ki se ga bo posluževal commander Byrd na svojem poletu nad Južni tečaj. Izdelala ga je tvrdka Fokker v Hasbrouck Heights.

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

AMERIŠKA VOLNENA INDUSTRIJA.

I.

Ponemajajoč naravo se je človek obvaroval pred vremenom najprej s tem, da se odel s kožami in krzni ubitih živali, potem pa z oblačili, ki si jih je naučil izdelati iz živalskih vlaken. Vporabljajanje volne za izdelovanje suknja in oblačil je za poljedelstvom najstarejša vrsta industrije in tekmoval dolg stoletij, saj se je industrija vršila le doma. Še v kolonialni dobi v Ameriki je spadalo izdelovanje volnenih tkanin med domače industrije. Kolonisti so prinesli s seboj iz stare domovine kolovrat in statve, ki so se obdelovali na roko. S temi pripristimi crogji so izdelovali tkanje na surove volne crve, ki so jih bili tudi prinesli s seboj. Kar do konca 18. stoletja so se volnene tkanine izdelovale izključno le doma razen izgotavljanja volnenih klobukov, kakor je to razvidno iz poročila prvega finančnega tajnika Zadrženih držav, Aleksandra Hamiltona. V tem poročalu je Hamilton obvestil kongres, da se v Ameriki širi petine oblačil izdelujejo v hišah prebivalcev samih.

Ali že pred tem je bila počela industrijska revolucija na Angleščini v vseh tekstilnih industrijah. Tam so z uspehom uveli stroje za izdelovanje volnenega suknja že okoli leta 1770 z velikansko prisrednjostjo delavnih sil. Od tedaj je izdelovanje volnenih tkanin prešlo iz hiše v tovarno. Vlovnoreja ni le odvisna od tržne ponudbe in potrebe za volno marveč tudi od tržne cene za jagnjetina v ovcu, kajti od njih se prideva, da so volna in volna. Ako ovčje meso ima višjo ceno, tedaj bo ovčereje bolj skrbel, da so mu ovce debele; sko se mu pa bolj izplača rediti ovce radi fine volne, tedaj bo bolj skrbel za dobro proizvodnjo volne nego za mesno vrednost ovac. Reja ovac v Ameriki je mnogo dražja kot v Avstraliji radi tržne delovne sile in mnogo dražje zemlje, kar je vzrok, da je ovčereje takoj skrbel za drugo.

Svetovna vojna je dizorganizirala trgovino in produkcijo volne. Vojna je pospešila britansko in ameriško proizvodnjo, ali nedenadni konec vojne je našel industrijo prenaratpano s surovim materialom. Ena izmed velikih izkušenj vojne je bila ta, da so uvideli važnost velike domače količine srovnje volne. Ogromna zemlja, ki so služila za pašo živine, se vedno bolj pretvarjajo v farme, v Avstraliji, Argentini in sploh povsod po svetu. Zato je velike gospodarske važnosti, da se vzpostavi večja raba jagnjinet in bravetin, kajti uspešna ovčereje bo ne le prispevala k nižji ceni mesa, marveč tudi k večji domači zalogi volne.

Fina volna v tej dejeli izvira od španskih merino ovac. Španski kraj je bil postal nekoliko teh ovac v dan Avstriji in Franciji in od teh so se razvile šleziska, saksonska in rambouilletska osma. Začetkom 19. stoletja so Amerikanici dobili z Španske, Portugalske in Frančoske črede merino ovac, ki so bile poslane v New England. S tem je bil uveden vir dobre volne v Ameriki.

Iz Vermonta, kjer je bilo največ teh ovac, poslali so ovece na razplod v Ohio, Kentucky, Indiana in Illinois. Volna teh držav je poznana pod imenom "fleece wool".

Producija volne iz teh in sosednjih držav, takozvanih "Fleece Wool States" se je stalno povečala do leta 1893, ko je količina volne znašala 86 milijonov funtov. V newenglandskih državah ni bila proizvodnja nikdar velika, kvečenju 9 milijonov funtov. Na pacifici obali so začeli rediti ovece takoj po navalu za zlatom, pa je proizvodnja volne dosegla leta 1893 kar 52 milijonov funtov. Največje stržne volne ene same vrste so dajale severne Rocky Mountains države, ki proizvajajo takozvanou "Territory Wool". Leta 1909 je njihova proizvodnja znala 95 milijonov funtov. V južnih Rocky Mountains državah je proizvodnja volne do leta

Dopis.

8 pota.

V Glasu Naroda vidim dopise o občinu občinu, ki je občina lastnine se je glasilo, da bo le vredno, kajti kdor potuje po mestu lahko nastavil tri tisoč na premogarskih naselbinah, ve, v daljnih poliestov in tisoč ogujek, kakšnemu položaju se ti reže na gasev.

Na sliki vidite aeroplana, ki se ga bo posluževal commander Byrd na svojem poletu nad Južni tečaj. Izdelala ga je tvrdka Fokker v Hasbrouck Heights.

Ne bom opisoval Cankarjevih zaslug za slovensko književnost, ampak na tem mestu le toliko omenim, da je v Waukeganu, Ill., mimo Vrhmejanov v okoličanov, ki bodo, kot sem čul, kmalu pokrili primanjkljaj. Kot sem poročal, bodo tudi prihodnji mesec privedli veselico ob 110-letnici rojstva natanjskega rojaka Miroslava Vilharja. Dobieček bo imenovan za Vilharjev spomenik. Vilhar je bil izrazit notranjski pesnik ter se je vedno zavzemal za svoj narod. Avstrijska vlada ga je vsledtega pregonala ter ga tudi vtraktala v jezo. Da tudi Cankarju ni bila pot s evetjem posuta, mi ni treba skoraj omemati.

Dne 25. februarja je bila v Waukeganu, v Slovenskem Domu, dobro obiskana veselica v pomoč stvarjam. Zadržana Slovenska Trgovina je prispevala za to veselicu jestvine, slovenski pek Zagorje, Ital pecivo, Slovence Grahek pičajo, Štritarjeva Mlekarna pa mleko. Vodstvo Slovenskega Doma je tako davorano brezplačno.

Kot je razvidno iz poročila nekega odbornika S. N. P. J. je za slovenske štrajkarje v Pennsylvaniji prišlo največ darov iz Waukegana, Ill. Tudi za Vilharjevo slavost bodo dali trgovci v društva oglase v obširem programu. To bo bilo pripomoglo k gmotnemu uspehu. Pozdrav vsem!

Matija Pegorec.

Poškodovane srne na Long Islandu.

Velika srna se je zaletela v pet ponoči v neki plot prebivališča Miss Livingston, Bay View pri East Islip ter si zlomila tilmik. Žival so našli včeraj zjutraj, in državni levski čuvaj jo je moral ustreliti.

Zgodaj včeraj zjutraj so našli velikega srnjaka, zapletenega v mrežo ograjne, ter je bilo tako močno poškodovan, da ga je moral ubiti levski čuvaj.

Svetovna vojna je dizorganizirala trgovino in produkcijo volne. Vojna je pospešila britansko in ameriško proizvodnjo, ali nedenadni konec vojne je našel industrijo prenaratpano s surovim materialom. Ena izmed velikih izkušenj vojne je bila ta, da so uvideli važnost velike domače količine srovnje volne. Ogromna zemlja, ki so služila za pašo živine, se vedno bolj pretvarjajo v farme, v Avstraliji, Argentini in sploh povsod po svetu. Zato je velike gospodarske važnosti, da se vzpostavi večja raba jagnjinet in bravetin, kajti uspešna ovčereje bo ne le prispevala k nižji ceni mesa, marveč tudi k večji domači zalogi volne.

Svetovna vojna je dizorganizirala trgovino in produkcijo volne. Vojna je pospešila britansko in ameriško proizvodnjo, ali nedenadni konec vojne je našel industrijo prenaratpano s surovim materialom. Ena izmed velikih izkušenj vojne je bila ta, da so uvideli važnost velike domače količine srovnje volne. Ogromna zemlja, ki so služila za pašo živine, se vedno bolj pretvarjajo v farme, v Avstraliji, Argentini in sploh povsod po svetu. Zato je velike gospodarske važnosti, da se vzpostavi večja raba jagnjinet in bravetin, kajti uspešna ovčereje bo ne le prispevala k nižji ceni mesa, marveč tudi k večji domači zalogi volne.

PARIZ, Francija, 4. marca. — Vse difference med Francijo in Švedsko, z izjemo onih, ki se tičajo časti ali needvišnosti prizadetih strank, je treba predložiti komisiji treh neutralnih z enim zastopnikom vsake podpisane sile na temelju pogodbe, ki je bila podpisana včeraj takoj od zunanjega ministra Brianda ter grofa Ehrensvarda, švedskega poslanika v

Parna lopata osušila mesto.

NORTH GOSENORDALE, Conn., 4. marca. — To mesto je bilo včeraj brez vode, ker so delavci s parno lopato v prejšnji noči izkopali glavno vodno cev.

35 MILJ NA URO

vozijo motorna sanja, katere je izdelal Leonard Murphy. Na sanah je motor, ki vsega prepoli.

3000 nadaljnih polistov za Chicago.

CHICAGO, Ill., 4. marca.

Pravijo, da je ljubezen slepa. Že mogoče. Toda slepa je le v gotovih ozirih. Tako nameri opazi, če je soba preči razsvetljena.

Operna pevka.

Peter Zgaga

Če bi starši tako dobro poznavali svoje otročke kot poznavajo otroci svoje starši, bi lahko starši tako ravnavi z otroci kot ravnavajo otroci z njimi.

V državi New York skušajo uveljaviti postavo, ki bo vsaki posamezni občini dovoljevala rešiti po svoji velji prohibicijo vprašanje.

To se pravi, da bo država New York kmalu razdeljena v dva tabora. V prvem taboru bodo ljude, ki bodo pili za osemnajst amendment, v drugem pa oni, ki bodo proti njemu.

Neki žlahtnik bivšega kajzerja namerava pr

KRATKA DNEVNA ZGODBA

C. A. HENNING:

STENSKI KOLEDAR

Nekoč je živel bogat Turek — vsaj misili so, da je bogat, zakaj pa njegova nečaka. Ali in Omar, sta v veri, da bosta dediča, napravila na račun dedčine primerne dolbove. Ko je pa nekega dan dobri turški striček legel in ni več vstal, se je izkazalo, da ni nicesar ostanlo po njem. To se pravi, o denarju nihče ne duh nne sluha, najden pa je bil testament in v njem je bilo zapisano to-le:

Mojima nečakoma Aliju in Omarku!

Denarja in imena po meni ne bosta dobila; če sta se zanašala na to, vaju je vrag navdal z takomnostjo in razočaranje budi kaz u ranju. Če se pa nista zanašala na moje posvetno blago, me bosta ohranila v mislih in česteh in bosta blagostljala moj spomin. Zakaj to, kar vama ostavljam in kar je vredno več od denarja in blaga, sta dva stenska koledarja. Dobil sem ju nekoč, prvo dario za delo: "Umetnost, da živiš brez sredstev", in izprevidel sem, da je bilo plačilo vredno dela, zakaj koledarja imata na vsakem listu po en zlat pregorov in vsti pregovori skupaj so pravi zaklad življenske modrosti. Če se bocata brez oklevanja natanko ravna po njih, bosta gotovo dosegla ogled in bogastvo. Selam!

Ali, ki je boljši izmed obih turških nečakov, je svečano zatrjeval, da se ni nikoli zanašal na to, da bi po stricu kaj podedoval. S težavo je iztisnil iz oči nekaj soz, vtaknil koledar pod pazduho in odšel domov. Omar pa, ki ni bil samoo laken, ampak tudi odkritosrečen, je divjal in grmel kakor pravi Turček; raztrgal je stenski koledar na tisoč kosev in je takisto odšel domov.

Ko je bil Ali doma med štirimi stenami, je prižgal svetilko in jeli razmišljati. Njegov stric je bil pameten in previden mož, to je vedel Ali, in najbolj bi bilo, spoštovati poslednjo voljo umrlega. Ali mu ni v plačilo za pokorčino obljubil ngleda in bogastvo? Dobri Ali je

**NÉ ZANEMARJAJTE
Kašlja**

Zaustavite ga, prednost se razvije v nevarno bolezni. Severa's Cough Balsam, stalno zdravilo 48 let, da prijetno, hitro pomoti. Frank Khoula, Laramie, Wyo., piše: "Severova zdravila uporabljam z velikim upehom, posebej Severa's Cough Balsam. Naročim ga vsako jesen. Varno za otroke in odrasle. Kupite ga v lekarini 25 in 50c."

W. F. SEVERA CO.
Cedar Rapids, Iowa

**SEVERA'S
COUGH BALM**

HRANITE PO NAČRTU TO SE NAJBOLJE IZPLAČA

Mož, ki dela redno vsak delovni dan in letu, leta za letom, ima dovolj denarja za potrebe svoje družine in za udobnost iste.

Mož, ki redno hrani, teden za tedenom, bo pa imel dovolj denarja za potrebe v svojem poznejšem življenju.

Kdor redno dela, hoče biti tudi redno plačan.

Ako redno hrani, hoče da donašajo njegovi prihranki redno obresti.

Pri nas lahko vložite vsak delovni dan ter se bo vloga obrestovala za vsak mesec.

LAHKO VLAGATE TUDI POTOV POŠTE

**SAKSER
STATE BANK**

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

pritrdil koledar na vidno mesto, v svojem stanovanju in vstop, dan za dnem utrgal z njega po en listič; tako pridobljena zrna učenosti — pregorove, ki so bili na lističih — si je skrbno vtrsnil v srce. Že čez nekaj dni je čaril plemeniti vpliv tega raynanja na svojo dušo in ujena plemenitost se je dvigala kakor termometer morake: Glasno je hvalil modrost umrela strica. Ko pa je minilo teden dni, se je Alijev obraz mahoma podaljšal kot minaret; zakaj na mesto pregorova je prišel na dan listič, na katerem je sveto-nostnata tvrdka ponujala v nakup po božnem bralecem raznovrstno blago. Tu je bilo govora o strjevalev, o-vratnikih in manšetah, na ducate in polducte, s popustom, ali brez njega; pličljiva je bila ta roba vnaprej ali po povzetju; omenjeno je bilo tudi, da se, ako blago ne bi ugaljalo, vne denar, in se druge zapeljive stvari. Katalog je bil seveda zastonj na razpolago.

Ali je globoko zastokal, ko je prečital litinije. On se je preživil, z delom svojih rok, in kolikor je s tem zasluzil, ni bilo mnogo več, nego mu je bil zapustil dobrstrice. A testament je izrečen zapisoval, da natanko izvrši naročila striceve poslednje volje; tu ni veljal nikak "če" in "v slučaj".

Ali je zastokal, vzel predvsem na svojo plačeno v pisal, naj mu poslje ponudene premete. Veselga je pa to, da je bil dobil katalog zastonj.

V tem je spet prešel teden dni: a kdo popiše Alijevo grozo, ko najde na koncu tedna na koledarju nov listek, na katerem je bilo ubogemu Aliju naročeno, da si nabavi tole: Ročno harmoniko, lopatico za premog, slanikme, krožnike za juho in posebne za prikuhe, puške na stisnjeni zrak, košare za papir, viseče svetiljke, ptičje kletke, blagajniške kujige, stroj za izdelovanje klobas in druge podobe, za Turka neobhodno potrebne stvari.

"Kaj naj storim s to prekledo rototijo," je stokal, a takoj se je skesal svojih besed, očitajše si ne spoštovanje do modrega strica, ter odšel, da bi iznova vzel predvsem. Toda ni ga dobil; odpodil se ga z nesramno surovostjo, tako da se je moral obrniti zaštron posojila do nekega dobrega prijatelja. Če je pa Ali mislil, da bo s tem konec njegovih težav, se je motil. Sleherini teden je našel na koledarju nove ponudbe tvrdk: sčasoma je postal srečen lastnik populnih kuhinjskih in hlevskih oprav, moških in ženskih oblek za vsako starost in postavo, patentiranih narame, priprav za umno kuhanje žganja, bla-

Sedaj bi bil lahko živel v veselju in razkošju do svoje srečne smrti, a nevoščljivost in nesreča sta stražili njegova vrata in nekega dne je njegova mlada ženica ušla s ludobnjem Omarjem. Ker je bil Ali plemenitega značaja je nezvesti odustil ali ko je odprl svojo blagajno, ker so skoraj padel v nevezast. Blagajna je bila prazna — ženica je bila vzelja s seboj ves njezini denar. Od soseda si je izposodil končno vrv in je šel na podstrešje, da bi se tam obesil. Sponča se je pa spomnil vseh onih zakladov, ki jih je bil nakupil na ukaz nekega koledarja. Hrdlečno je vrnin izposojeno vrv, vzel v najem najboljšega haza in tam začel prodajati: izbrano šaro.

In sreča je spet nasmejala prevara enu Aliju. Inozenskega blaga ni mogel nikoli dovolj naročiti. Ljudje so se dobesedno trgali na to, da bi bili srečni, če so vobče kaj dobili. Po nekaj letih je bil Ali najbogatejši trgovec v Carigradu. V svojem sreču pa je postavil dobremu strieu večen spomen — kajti, kaj bi bilo iz njega, da se ni tako zvesto ravnal po njegovi volji?

Hudobnega Omara pa je kmalu celičela zasušena kazen. Očitni je, da Alijevo ubeglo ženc, ki mu pa ni hotela biti zvesta.

PRATIK IN KOLEDARJEV

Imamo še nekaj v zalogi. Pratika stanc 25 centov. Koledar pa 50 centov. Koledar ima letos izredno zanimivo vsebino: razprave, povedi, slike, žala, zanimivosti itd. Blazukova Pratika je našim rojakom jako priljubljena. Še v starem kraju so jo bili vajeni in je tudi tukaj ne morejo pogresati. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

Pozor čitalci!

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglaskujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ZAKON MED BRATOM IN

SESTRO

Nedavno se je odigrala v Podoli na Poljskem tragedija, kakršne niste samo življeno.

Siroši organist Kozlowski se je poročil leta 1900 proti volji vseh svojcev z zelo lepo, toda prav tako bedno srečo. Zakon je bil zelo strečen. Rodil se je sin, nato pa še hčerka. Pri porodi hčerke je mati umrla. Iz žalosti radi izube svoje ljubljene ženke se je izselil Kozlowski v Brazilijo. Hčerko je vzel seboj, sina pa je pustil pri setri svoje žene. Ko je bil star mladi Kozlowski 20 let, je odpotoval v južno Ameriko, da bi poiskal svojega očeta. Tam je izvedel, da mu je oče umrl, sestra pa izginila brez sledu. Našel je službo pri bogatem trgovcu, tam se je seznanil z mladim dekletem, ki je bilo prav takoj na službi pri trgovcu. Mlada žveljka sta se drug v druga začela. Slično imo Kozlowski je nujno vzajemno simpatijo se povečalo in kmalu sta postala mož in žena. Ko sta si prihranila nekako denarja, sta se vrnila v domovino, v rojstni kraj Kozlowskega v Podoli. Ko sta se sestala s tetou Kozlowsko, je storka takoj sumila, da je poročil Kozlowski svojo lastno sestro. Obvestila je o tem duhovnika, ki je kmalu ugotovil, da je bila sumnja upravičena. Zakon je bil proglašen neveljavnim, nakar se je mlada žena začrpila. Ko je njen brat — bivši zakonski mož, izvedel, da je mriva, je skočil v ribnik in utonil.

PO 16 LETIH SE JE ZOPET

POROČIL S VOJOŽNO ŽENO

Francoz Evgenij Dieudonné se je povrnil s Hudičevega otoka (v Francoski Gujanji), kjer je prestal 16 let ječe. Pred šestnajstimi leti so ga obsodili na smrt, češ da je bil sodeležen pri zločinu, ki jih je izvrševala zloglasna tolpa avtomobilskih razbojnnikov. Smrtno kazeno so spremenili v ječo. Dieudonné je bil poročen in je imel sinčka. Preden so ga deportirali, je poveljal, da bi začela z otrokom novo življenje. Žena mu je željio izpolnila, a nikoli ni podiyemila o njegovi nedolžnosti. Delal je v neki pariški trgovini kot prodajalka in se je prileglo skozi življenje s sinom, ki šteje danes 20 let. Proti koncu lažnega leta se je vendar izkazalo, da je bil Dieudonné po krivem obsojen in tako se je vrnil v domovino. V Marsicu, kjer je stopil s parnika, je priletela kot prvi človek v njegovo naročje njegova žesta žena. Ker pa sta bila ločena, sta se morala šele znova poročiti, da bi mogla veljati kot mož in žena.

Poroka se je izvršila pred nekaj dnevi, vse francosko časopisje pa pisalo o tem. Kot priča je funkcionali Belbon, eden izmed poročnikov, ki so Dieudonné pred 16 leti obsojili na smrt.

UŽALJEN JUNAK ROMANA

Angleški romani izhajajo že nekaj let s tem s slednjim napisom na ovtiku: "V tem romanu nastopajoče osebe so izmišljene in nimajo nič skupnega s kakšno živečo osebnostjo." Na Angleškem imajo zelo strogo tiskovni zakon, ki prejemlja v kaznivih slučajih avtorja, izdajatelja, založnika in celo tiskarja. Zato se skušajo ti, na omenjeni način zavarovati pred morebitnimi tožbami, ki niso baš redke. Mnogo je ljudi, ki se vidijo, po pravici ali po krivici, posnete v literarnih delih. Pred nekaj dnevimi so obravnavali v Londonu podobne slučajne.

Tudi nedavljani zamorejo potovati v staro kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prilagdi in drugih stvari. Vsled naše dolegotine izkušuje Vam mi zamorem dati najboljša pojasnila in pripomočka, redno le prvo vrstne brzopisalnice.

Ekdor je namenjen potovati v staro kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prilagdi in drugih stvari. Vsled naše dolegotine izkušuje Vam mi zamorem dati najboljša pojasnila in pripomočka, redno le prvo vrstne brzopisalnice. Tudi nedavljani zamorejo potovati v staro kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ili 6 mesecov in se mora delati potovanje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to na naravnost v Washington, D. C. na generalnega naseljenskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je storila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošije permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak pravilne osebne, bodisi v najboljši naseljenski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kadar kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prepiše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo prinašen v tem letu 670 priseljevcev, teda polovica teh kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starši in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa morajo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzmete kaki korak, pisite nam.

**SAKSER
STATE BANK**

82 Cortlandt Street
NEW YORK

NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA"

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

Avstrijski šampjon

JOE ROGACKI,

kateri se bo v sredo zvečer, 7. marca v Manhattan Casino, 155th St. and 8th Ave., New York boril za prvenstvo z jugoslovanskim prvakom

MARINOM PLEŠTINO.

NASTOPILI BODO ŠE ŠTIRJE PARI DRUGIH ROKOBORCEV

Začetek ob poldevetih zvečer.

Vzemite 6. ali 9. Avenue Elevated do 155. ceste.

Vstopnice po \$1.00, \$2.00, \$3.00.

Pleština je pripravljen plačati vsakemu, kateri ga prema, \$2.50.

Senzacionalna sfera zvodništva.

Iz Sarajeva poročajo, da te dni zelo razburja vso sarajevskega javnosti okritje gnušne afere. Na anonimne depise obdolžuječe neko gospo iz najboljših sarajevskih krogov, ki se je policija začela zanimati za denuncirano dano. Tajni policijski agenti so je zasledovali in ugotovili, da je gospa zvodnica v stanovanju sarajevskih gospodov, ki se je načrta počasno zavarovala pred morebitnimi tožbami, ki niso baš redke. Mnogo je ljudi, ki se vidijo, po pravici ali po krivici, posneti v literarnih delih. Pred nekaj dnevimi so obravnavali v Londonu podobne slučajne.

Holandska pisateljica Odette Keum, ki živi ta čas na Francoskem, je bila leta 1921 v Carigradu obtožena boljševiških naziranj in jo je antantna policija od tam izgnala. Tega izgona je okrivila Keumovo vodjo mednarodne police v Peri, polkovnika Cassela Maxwell-a. L. 1923 je izdala knjigo "Meji doživljaji v boljševiški Rusiji", v kateri je svojo misel tudi javno zapisala. Maxwell je tedaj užaljeni dami sporočil, da ni imel nobenega opravka z njenim izgonom. Toda 1. 1925. je izdala novo knjigo "Prince Catil", v kateri nastopa kot ena glavnih osebnosti neki angleški major Lorimer Cassel, brutalna, sadistična figura z vsemi mogočimi drugimi nečudnimi lastnostmi. Maxwell, ki je bil takrat v Indiji, se je čutil prizadetega in je tožil pisateljico zaradi razdaljencev časti, tem bolj ker pravi ta v uvdodu, da so njeni junaki samo pod drugačnim imenom nastopajoče žive osebnosti. Tega mnenja je bilo tudi sodišče, ki je obsojilo založnika in tiskarja vsekoga na 1000 funfov odškodnine.

Ubijalec Rasputina.

